

แนวโน้มนธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2566-68

อุตสาหกรรมไก่แช่เย็น แช่แข็ง และแปรรูป

กุมภาพันธ์ 2566

วิจัยกรุงศรี

ผู้เขียน

ศุภกร ทรบุญไตรภพ

นักวิเคราะห์

suppakorn.kornboontritos@krungsri.com

+662 296 2000 Ext. 10262

krungsri
Research

หรือ MUFG หนึ่งใบ
สถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดของไทย

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของ วิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับ อนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อ หรือควรเชื่อว่ามีที่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือ ความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อม จากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏใน รายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการ เผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

EXECUTIVE SUMMARY

ปริมาณการผลิตไก่ของไทยมีแนวโน้มเติบโตเฉลี่ย 2.5-3.5% ต่อปี ในปี 2566-2568 โดยตลาดในประเทศมีแนวโน้มกระเตื้องขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัว โดยเฉพาะธุรกิจอาหารและร้านอาหาร ตามภาวะธุรกิจท่องเที่ยวที่จะเติบโตในอัตราเร่งหลังการเปิดประเทศเต็มรูปแบบเพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ขณะที่การส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่เนื้อจะเติบโตต่อเนื่อง โดยมีแรงหนุนจาก 1) ความต้องการบริโภคของประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ ญี่ปุ่น และ สหราชอาณาจักร ที่ยังคงเพิ่มขึ้นตามอุปสงค์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหาร 2) การขยายตลาดไปยังประเทศในตะวันออกกลาง โดยเฉพาะซาอุดีอาระเบีย จากความสัมพันธ์ทางการค้าที่เปิดกว้างขึ้น และ 3) การยอมรับในมาตรฐานการผลิตของไทย ตลอดจนความตกลงการค้าเสรี (FTA) ระหว่างไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ในปี 2566 อัตราการเติบโตของการส่งออกจะไม่สูงนักจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัวและค่าครองชีพที่จะยังคงสูงตามภาวะเงินเฟ้อ รวมถึงแรงกดดันด้านต้นทุนการผลิตจากวัตถุดิบอาหารสัตว์

มุมมองวิจัยกรุงศรี

แนวโน้มในปี 2566-2568 คาดว่าความต้องการบริโภคไก่เนื้อแช่แข็งและแปรรูปของไทยจะเติบโตต่อเนื่องทั้งตลาดในประเทศและตลาดส่งออก โดยการเติบโตของอุตสาหกรรมปลายน้ำเหล่านี้จะเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมโดยเฉพาะฟาร์มไก่เนื้อ อย่างไรก็ตาม ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอาจยังคงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย

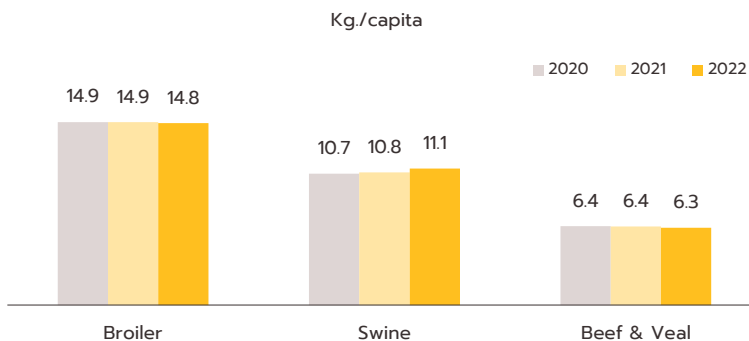
- **โรงงานไก่แช่แข็งและแปรรูป:** คาดว่ารายรับจะขยายตัวดีตามทิศทางการส่งออก ประกอบกับไทยมีจุดแข็งด้านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า ส่งผลให้มีโอกาสขยายตลาดต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในตลาดหลักเดิม และตลาดใหม่ที่มีศักยภาพเติบโตสูงเช่น ซาอุดีอาระเบีย ซึ่งได้แรงหนุนจากความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกันที่เปิดกว้างขึ้น โดยคาดว่า การส่งออกไก่แช่แข็งและไก่แปรรูปจะเติบโต 2.0-4.0% และ 1.5-3.0% ต่อปี ตามลำดับ แม้ว่าจะมีปัจจัยเสี่ยงด้านการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าในปี 2566 และต้นทุนอาหารสัตว์ที่ยังมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง
- **ฟาร์มไก่เนื้อ:** ความต้องการบริโภคเนื้อไก่มีแนวโน้มเติบโตตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ ฟาร์มขนาดใหญ่จะมีความได้เปรียบจากการประหยัดต่อขนาด มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยเฉพาะฟาร์มที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมไก่แช่แข็งและแปรรูป คาดว่าจะได้รับอานิสงส์จากความต้องการของตลาดส่งออก ขณะที่ฟาร์มของผู้ประกอบการรายย่อยที่อาศัยอุปสงค์ภายในประเทศเป็นหลัก อาจแข่งขันได้ยากกว่าทั้งด้านมาตรฐานและตลาดรองรับ รวมถึงการที่ธุรกิจนี้มีผู้ประกอบการจำนวนมาก การแข่งขันจึงรุนแรงเมื่อประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูง อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย

ข้อมูลพื้นฐาน

ไก่เป็นสัตว์ที่ให้โปรตีนสูงอันดับหนึ่งในกลุ่มเนื้อสัตว์ปีก^{1/} มีไขมันต่ำ และเป็นหนึ่งในสัตว์เศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนเร็ว เนื่องจากใช้เวลาในการเลี้ยงสั้นกว่าสัตว์เศรษฐกิจประเภทอื่น อีกทั้งมีอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัวสูง^{2/} และต้านทานโรคได้ดี ส่งผลให้ปริมาณการผลิตและการบริโภคไก่สูงกว่าเนื้อสัตว์ประเภทอื่น โดยอัตราการบริโภคไก่ทั่วโลก^{3/} เฉลี่ยที่ 14.8 กิโลกรัม/คน/ปี รองลงมาเป็นสุกรและเนื้อวัว 11.1 และ 6.3 กิโลกรัม/คน/ปี ตามลำดับ (ข้อมูลปี 2564) สำหรับผลิตภัณฑ์ไก่เพื่อการบริโภค ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของ 1) ไก่แช่เย็น 2) ไก่แช่แข็ง และ 3) ไก่แปรรูปหรือไก่ปรุงสุก/ปรุงรสแช่แข็ง ซึ่งแต่ละผลิตภัณฑ์มีกรรมวิธีการผลิตที่ต่างกัน ดังนี้

- **ไก่แช่เย็น (Chilled Chicken):** เป็นการเก็บรักษาเนื้อไก่ที่อุณหภูมิต่ำเฉลี่ย 0 - 5 องศาเซลเซียส ผลิตภัณฑ์อยู่ในรูปของไก่ทั้งตัว ชิ้นเนื้อและเครื่องในไก่ชำแหละ และส่วนอื่นๆของไก่
- **ไก่แช่แข็ง (Frozen Chicken):** เป็นการถนอมอาหารที่อุณหภูมิต่ำกว่า -18 องศาเซลเซียส ผลิตภัณฑ์อยู่ในรูปของไก่ทั้งตัว ชิ้นเนื้อและเครื่องในไก่ เนื้อไก่ตัดขนาดเท่าลูกเต๋าและเนื้อไก่บด เป็นต้น
- **ไก่แปรรูป (Processed Chicken):** ผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นปลายที่ช่วยเพิ่มมูลค่าเนื้อไก่ แบ่งเป็น 1) เนื้อไก่แปรรูปที่ไม่ผ่านการทำให้สุกเพื่อให้ผู้บริโภคนำไปประกอบอาหารชั้นสุดท้าย และ 2) ผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูปที่ผ่านการทำให้สุกหรือกึ่งสุก จากนั้นจะผ่านกระบวนการแปรรูปแช่แข็งด้วยอุณหภูมิต่ำกว่า -18 องศาเซลเซียส ผลิตภัณฑ์อยู่ในรูปของขาไก่ย่าง ปีกไก่รมควัน สะเต๊ะไก่ เบอร์เกอร์ไก่ นักร้องไก่ สเต็กไก่ ไก่คาราเกะ ลูกชิ้นไก่ ไก่ชุบแป้งทอด และไก่หมักซอส เป็นต้น

Figure 1: World Meat Consumption per Capita

Source : Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Krungsri Research

ปี 2564 ผลผลิตไก่เนื้อทั่วโลกอยู่ที่ 100.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.3% จากปี 2563 (รูปที่ 2) ภูมิภาคอเมริกาเป็นแหล่งผลิตใหญ่ที่สุดของโลก คิดเป็นสัดส่วน 46.9% ของผลผลิตทั่วโลก รองลงมา คือ เอเชีย (33.8%) ยุโรป (14.7%) แอฟริกา (3.2%) และโอเชียเนีย (1.3%) หากพิจารณาเป็นรายประเทศ **สหรัฐฯ เป็นผู้ผลิตไก่เนื้ออันดับ 1 ของโลก** มีผลผลิต 20.4 ล้านตัน (สัดส่วน 20.3% ของผลผลิตทั่วโลก) รองลงมา คือ จีน 14.7 ล้านตัน (14.6%) บราซิล 14.5 ล้านตัน (14.4%) และสหภาพยุโรป 10.9 ล้านตัน (10.8%) (รูปที่ 3) สำหรับประเทศไทยมีผลผลิตไก่เนื้อ 3.2 ล้านตัน (3.2%) อยู่ในอันดับ 7 ของโลก (ที่มา : USDA) โดยผลผลิตไก่เนื้อของโลกส่วนใหญ่ใช้บริโภคในประเทศเป็นหลัก (สัดส่วนเฉลี่ย 97.6% ของปริมาณผลผลิตทั่วโลก) ประเทศผู้บริโภครายใหญ่ที่สุดของโลก คือ สหรัฐฯ มีปริมาณการบริโภครวม 17.2 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน 17.5% ของการบริโภคไก่เนื้อทั่วโลก รองลงมา ได้แก่ จีน 15.0 ล้านตัน (15.3%) บราซิล 10.3 ล้านตัน (10.5%) และสหภาพยุโรป 9.7 ล้านตัน (9.9%)

1/ พิจารณาจากค่าประสิทธิภาพการแปลงเป็นโปรตีน (Protein Conversion Efficiency : PCE) และประสิทธิภาพแปลงพลังงาน (Energy Conversion Efficiency) ที่ได้จากอาหารหรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ โดยเนื้อไก่มีค่าสูงสุด รองลงมาได้แก่ สุกร และ เนื้อวัว ตามลำดับ (ที่มา : Alexander et al. และข้อมูลออนไลน์จาก Our World Data)

2/ อัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว (Feed Conversion Rate : FCR) คำนวณจากน้ำหนักของสัตว์หารด้วยน้ำหนักของอาหารที่ใช้ทั้งหมด โดยไก่ใช้อาหาร 3.3 กิโลกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม สุกร (6.4 กก.) และ ไก่ (25 กก.) (ที่มา : Alexander et al. และข้อมูลออนไลน์จาก Our World Data)

3/ ที่มา : OECD-FAO Agricultural Outlook 2022-2031

Figure 2: World Broiler Production

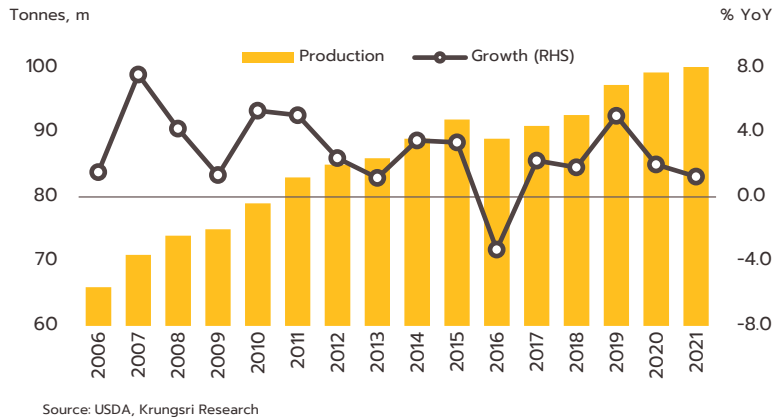
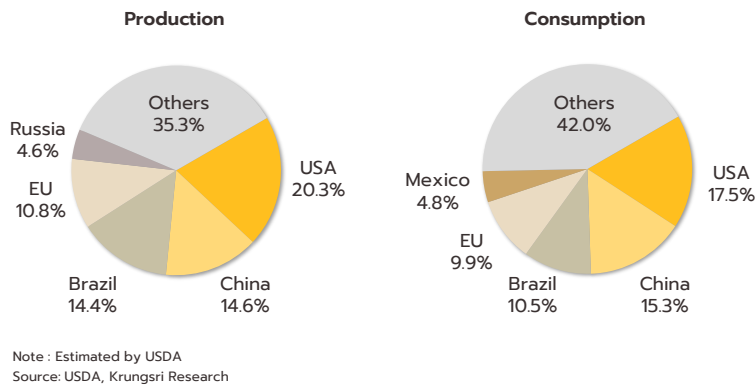

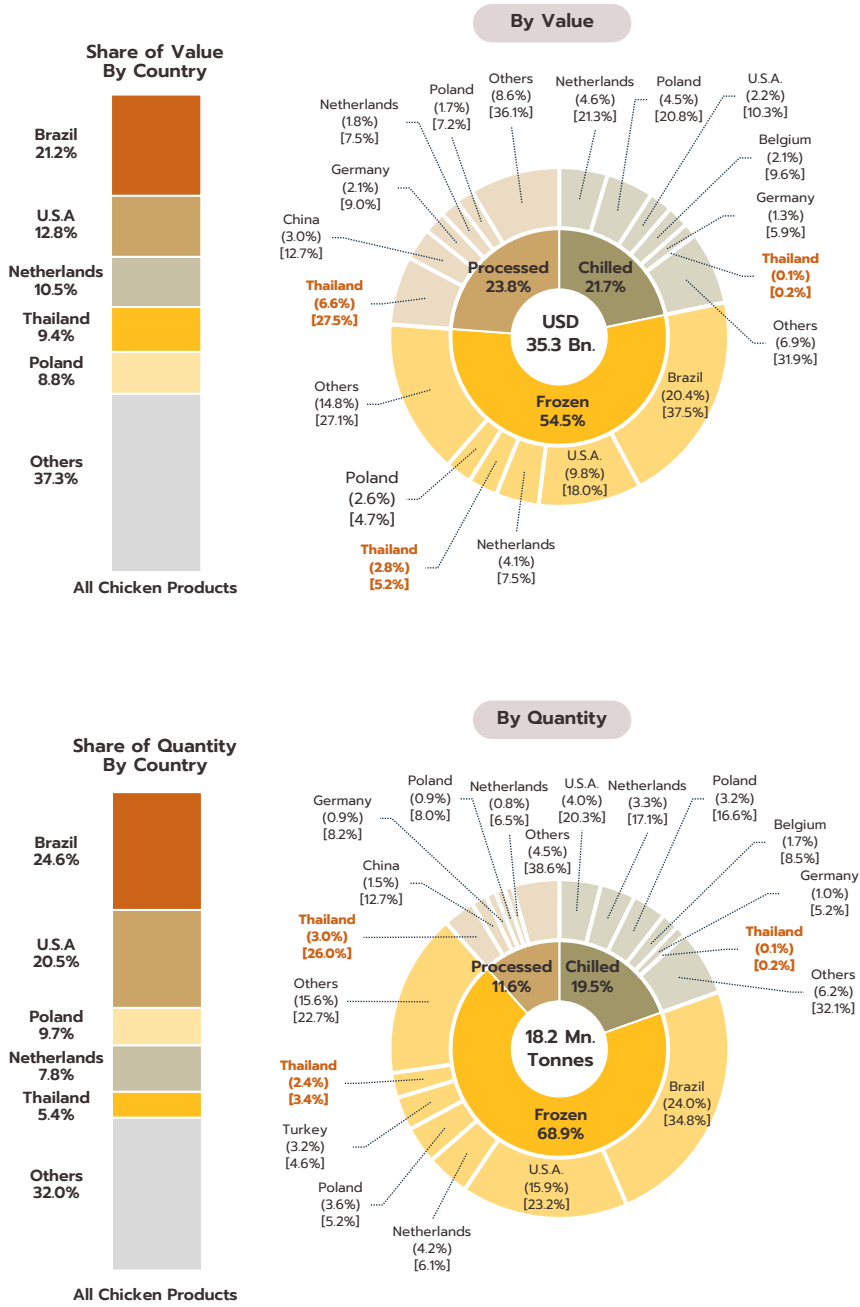
Figure 3: World Broiler Meat Production and Consumption (2021)

การส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่เนื้อในตลาดโลกมีปริมาณ 18.2 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 35.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2564 ประเทศผู้ส่งออกไก่เนื้อรายใหญ่ของโลก คือ บราซิล มีสัดส่วนส่งออกอยู่ที่ 24.6% ของปริมาณส่งออกไก่เนื้อของโลก รองลงมา ได้แก่ สหรัฐฯ (20.5%) โปแลนด์ (9.7%) เนเธอร์แลนด์ (7.8%) และไทย (5.4%) (รูปที่ 4) สำหรับประเภทผลิตภัณฑ์ไก่ส่งออกและผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก จำแนกได้เป็น

- **ไก่แช่แข็ง** มีสัดส่วน 54.5% และ 68.9% ของมูลค่าและปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทของโลก ตามลำดับ โดย 85.8% ของปริมาณการส่งออกไก่แช่แข็งทั้งหมดของโลก เป็นผลิตภัณฑ์ไก่ชำแหละ ที่เหลือเป็นการส่งออกไก่แช่แข็งทั้งตัว ประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ ได้แก่ บราซิล สหรัฐฯ และเนเธอร์แลนด์ มีสัดส่วนส่งออกรวมกันมากกว่า 64% ของปริมาณส่งออกไก่แช่แข็งในตลาดโลก ส่วนไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับ 6 สัดส่วน 3.4%
- **ไก่แปรรูป** มีสัดส่วน 23.8% และ 11.6% ของมูลค่าและปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทของโลก ตามลำดับ ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดของโลก คิดเป็นสัดส่วน 26.0% ของปริมาณส่งออกไก่แปรรูปทั้งหมดในตลาดโลก รองลงมา คือ จีน 12.7% เยอรมนี 8.2% และโปแลนด์ 8.0%
- **ไก่แช่เย็น** มีสัดส่วน 21.7% และ 19.5% ของมูลค่าและปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทของโลก ตามลำดับ โดย 85.0% ของปริมาณการส่งออกไก่แช่เย็นทั้งหมดของโลกเป็นผลิตภัณฑ์ไก่ชำแหละ ที่เหลือเป็นการส่งออกไก่แช่เย็นทั้งตัว ประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก คือ สหรัฐฯ สัดส่วน 20.3% ของปริมาณส่งออกไก่แช่เย็นในตลาดโลก เนเธอร์แลนด์ 17.1% และโปแลนด์ 16.6% ส่วนไทยอยู่ในอันดับที่ 25 สัดส่วน 0.2%

Figure 4: World Chicken Exports (2021)

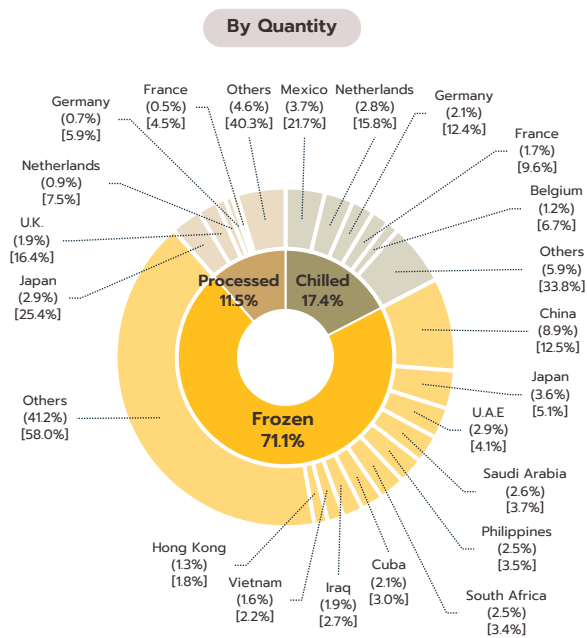

Note : (...) refer % share of total chicken export
 [...] refer % share by type chicken export
 Source : Trademap, Krungsri Research

สำหรับประเภทผลิตภัณฑ์ไก่นำเข้า และผู้นำเข้ารายใหญ่ จำแนกได้เป็น (รูปที่ 5)

- **ไก่แช่แข็ง** มีสัดส่วน 71.1% ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทของโลก ตลาดผู้นำเข้ารายใหญ่ ได้แก่ จีน มีสัดส่วน 12.5% ของการนำเข้าไก่แช่แข็งทั่วโลก รองลงมา คือ ญี่ปุ่น 5.1% สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 4.1% และซาอุดีอาระเบีย 3.7%
- **ไก่แช่เย็น** มีสัดส่วน 17.4% ของปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทของโลก ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน โดยผู้นำเข้ารายใหญ่ในยุโรป ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ สัดส่วน 15.8% ของปริมาณนำเข้าไก่แช่เย็นของโลก เยอรมนี 12.4% ฝรั่งเศส 9.6% และเบลเยียม 6.7% ด้านเม็กซิโก สัดส่วนนำเข้า 21.7% และแคนาดา 3.7% ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากสหรัฐฯ
- **ไก่แปรรูป** มีสัดส่วน 11.5% ของปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทของโลก โดยประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น มีสัดส่วน 25.4% ของปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูปของโลก รองลงมา คือ สหราชอาณาจักร 16.4% เนเธอร์แลนด์ 7.5% เยอรมนี 5.9% และฝรั่งเศส 4.5%

Figure 5: World Chicken Imports (2021)

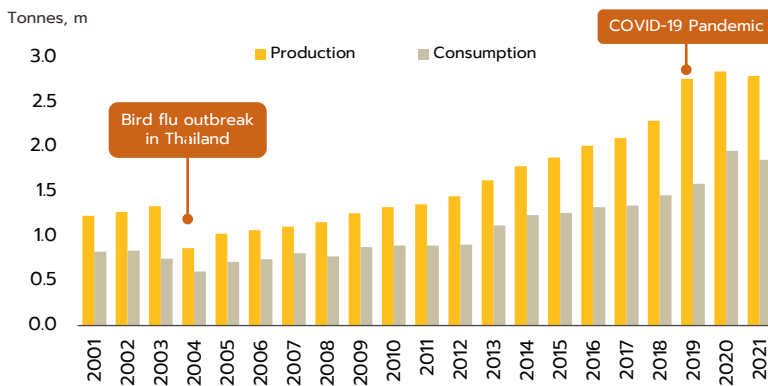
Note : (...) refer % share of total chicken import
 [...] refer % share by type chicken import

Source : Trademap, Krungsri Research

ในปี 2564 ปริมาณผลผลิตเนื้อไก่ของไทยอยู่ที่ 2.8 ล้านตัน ขณะที่การบริโภคเนื้อไก่ในประเทศอยู่ที่ 1.9 ล้านตัน หรือประมาณ 66% ของผลผลิตไก่เนื้อทั้งหมด (รูปที่ 6) ส่วนใหญ่เป็นการบริโภคในรูปแบบเนื้อไก่สดแช่และสุก ส่วนผลผลิตไก่เนื้อที่เหลือจะถูกนำไปเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมไก่แปรรูปและแช่แข็ง ซึ่งเน้นตลาดส่งออกเป็นหลัก โดยไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 และ 6 ของโลก ตามลำดับ (ที่มา : Trademap 2564)

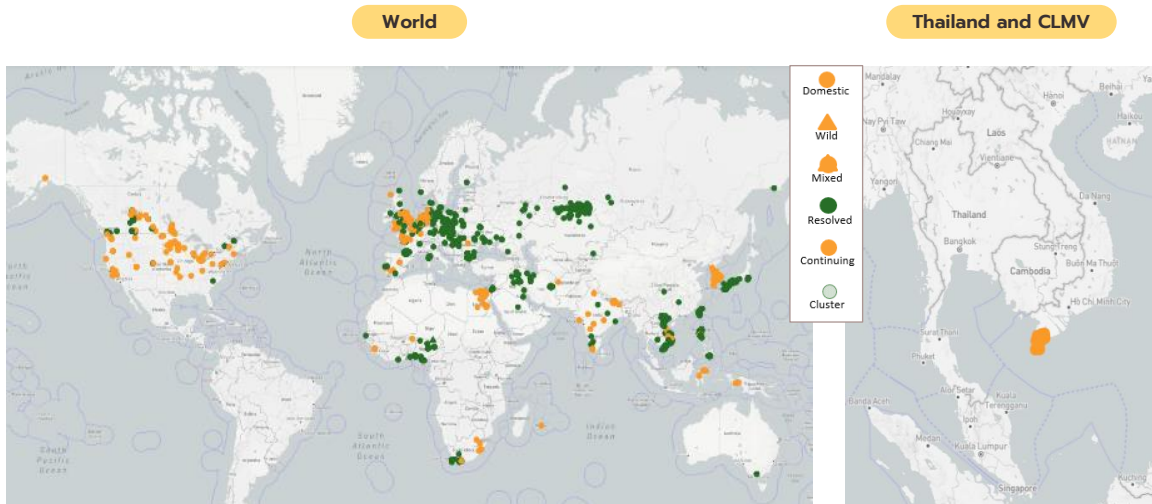
โครงสร้างการส่งออกอุตสาหกรรมไก่แช่เย็น แช่แข็งและแปรรูปของไทยเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญนับจากปี 2547 ผลจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกอย่างรุนแรง^{4/} ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) ส่งผลให้ประเทศคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น เยอรมนี เกาหลีใต้ และจีน ระงับการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่แช่แข็งจากไทย (สัดส่วนส่งออกรวมกันถึง 79.5% ของปริมาณส่งออกทั้งหมดของไทย ในปี 2546) ผู้ประกอบการไทยจึงปรับไปผลิตและส่งออกไก่แปรรูปซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้า^{5/} ทำให้ไก่แปรรูปกลายเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกหลักของอุตสาหกรรมนี้จนถึงปัจจุบัน โดยมีส่วนแบ่งตลาด อยู่ที่ 60.3% ของปริมาณการส่งออกไก่ทั้งหมดของไทย และ 26.0% ของตลาดไก่แปรรูปโลกในปี 2564

Figure 6: Thai Chicken Production and Consumption

Source : Office of Agricultural Economics (OAE) , Krungsri Research

Figure 7: Highly Pathogenic Avian Influenza (HPAI) Outbreak Map during 2005-July2022

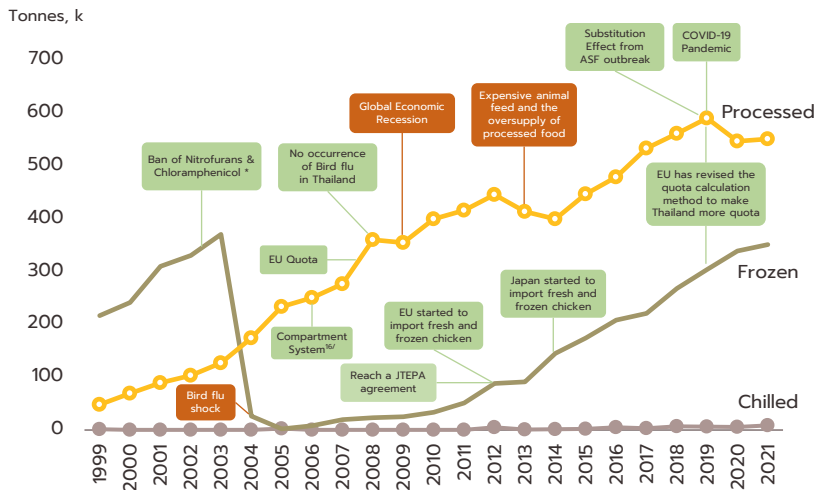

Source : World Animal Health Information Database (WAHIS) Interface, OIE

4/ โรคไข้หวัดนกเกิดจากเชื้อไวรัสที่พบในสัตว์ปีก ความรุนแรงของโรคนั้นขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ของเชื้อ ที่ผ่านมามีการพบเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์รุนแรง อาทิ H5N1 และ H7N9 ที่แพร่ระบาดจากสัตว์ปีกสู่คนได้จากการสัมผัสสัตว์ป่วย
 5/ ตามหลักวิชาการ เชื้อไวรัสไข้หวัดนกไม่สามารถทนความร้อนเกิน 70 องศาเซลเซียสได้ การปรุงสุกด้วยการทอด ต้ม นึ่ง อบ หรือย่าง จึงสามารถฆ่าเชื้อได้ และปลอดภัยในการบริโภค (ที่มา: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข)

การส่งออกไก่แช่แข็งเริ่มทยอยฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตั้งแต่ปี 2554 หลังการระบาดของโรคไข้หวัดนกคลื่นคล้าย และ ฟาร์มไก่เนื้อของไทยเร่งปรับเปลี่ยนเป็นระบบปิด (EVAP: Evaporative Air Cooling System)^{6/} เพื่อลดอัตราการเกิดโรค โดยเฉพาะฟาร์มของผู้ประกอบการรายใหญ่และฟาร์มที่เป็น Contract farming^{7/} นอกจากนี้ ยังมีการนำระบบ Compartment^{8/} มาใช้ตามมาตรฐานขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ ทำให้ไม่พบการระบาดของไข้หวัดนกในไทย มาตั้งแต่ปี 2550 ขณะที่ยังคงพบการระบาดในประเทศอื่นๆเป็นระยะ (รูปที่ 7) ช่วยหนุนให้ปริมาณส่งออกไก่แช่แข็งจากไทยไป สหภาพยุโรป (ปี 2555) และญี่ปุ่น (ปี 2557) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (รูปที่ 8) โดยเฉพาะตลาดญี่ปุ่น ที่ได้ปัจจัยบวกจาก ข้อตกลง JTEPA ด้วย ส่งผลให้ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่แช่แข็งของไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 29.2% ต่อปี ในปี 2554-2564 หนุนให้ไทยเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่แช่แข็งอันดับที่ 6 ของโลก โดยมีสัดส่วน 3.4% ของปริมาณส่งออกไก่แช่แข็งโลก (จากอันดับที่ 17 ของโลก สัดส่วน 0.5% ปี 2554) ผลจาก (1) ประเทศคู่ค้าของไทยทยอยยกเลิกมาตรการระงับการนำเข้าไก่ แช่แข็งจากไทย และ (2) โรคไข้หวัดนกยังคงแพร่ระบาดในประเทศอื่นที่ เป็นผู้ส่งออกไก่ อาทิ สหรัฐฯ และสหภาพยุโรป ขณะที่ ปริมาณส่งออกไก่แปรรูปเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.2% ต่อปี ระหว่างปี 2554-2564 จากความเชื่อมั่นในคุณภาพด้านความปลอดภัยใน ระบบฟาร์มแบบปิดของผู้ประกอบการรายใหญ่ของไทย โดยตลาดส่งออกไก่แปรรูปสำคัญของไทย คือ ญี่ปุ่น อาเซียน และ สหภาพยุโรป ทั้งนี้ ในปี 2559 สหราชอาณาจักรได้ถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปจึงได้มีการปรับโควตาการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่ ทุกประเภทจากไทยใหม่ โดยแบ่งเป็นสหภาพยุโรป 1.9 แสนตันต่อปี และสหราชอาณาจักร 1.3 แสนตันต่อปี หรือโดยรวม 3.2 แสนตันต่อปี เพิ่มขึ้นจากเดิมที่สหภาพยุโรปมีการกำหนดโควตานำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่ทุกประเภทจากไทย 2.7 แสนตันต่อปี

Figure 8: Thai Chicken Exports Volume

Note : * Nitrofurans In the past, the nitrofurans class of chemicals were used to prevent and to cure bacterial and protozoan infections in livestock, but these are now banned because they can cause cancers and genetic mutations.

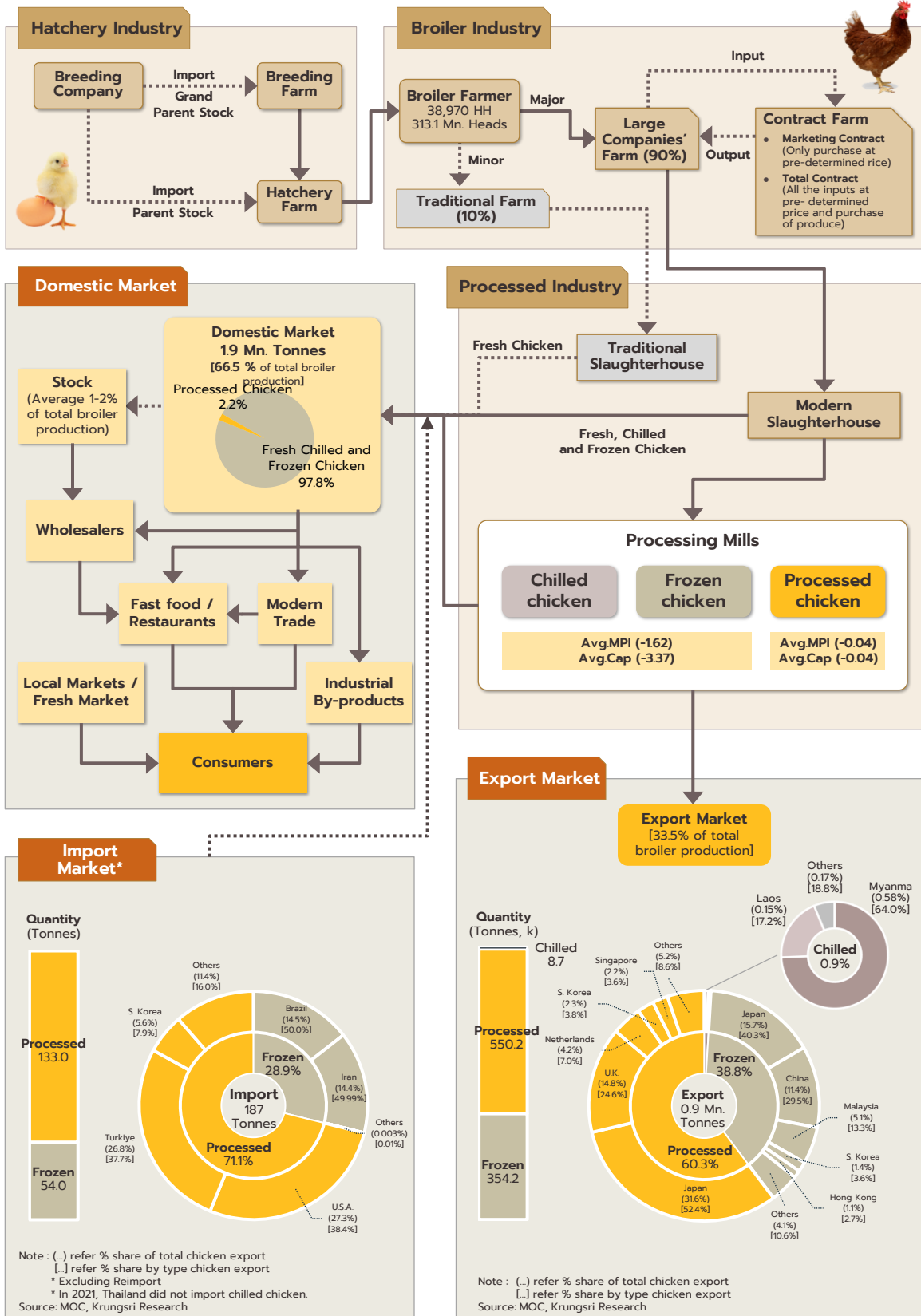
Source: MOC, Krungsri Research

6/ ฟาร์มระบบปิด หรือ EVAP คือโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่ระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นให้อยู่ในระดับเหมาะสม จึงช่วยลดอัตราการเกิดโรค และอัตราการตาย นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มจำนวนการเลี้ยงสัตว์ต่อพื้นที่ เพื่อบำบัดโรคต่อตัว และป้องกันสัตว์/แปลงที่เป็นพาหะนำโรคอื่นๆ

7/ ฟาร์มเลี้ยงไก่ของเกษตรกรรายได้พันล้านบาท (Contract Farming) กับบริษัทรายใหญ่จะได้รับถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่ การทำสัญญาประกันราคา และปริมาณรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน

8/ Compartment System เป็นการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปบรรจุจวร ตามแนวคิดขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organisation for Animal Health : OIE)

Figure 9: The Supply Chain of Thai Chicken Industry (2021)

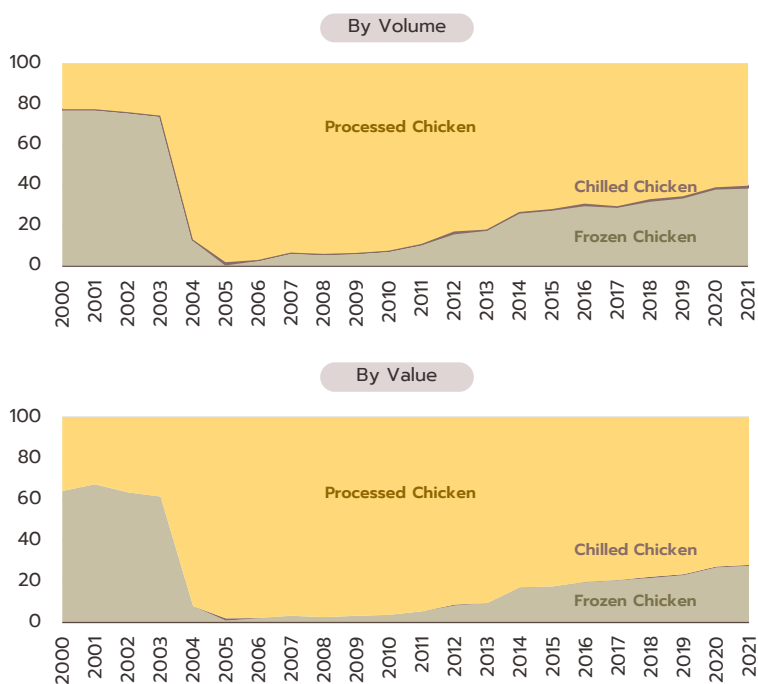

Source : OAE, OIE, MOC, compiled by Krungsri Research

ผลิตภัณฑ์ไก่ส่งออกของไทยจำแนกเป็นไก่แปรรูป ไก่แช่แข็งและไก่แช่เย็น คิดเป็นสัดส่วน 60:39:1 ในเชิงปริมาณ (ข้อมูลปี 2564) (รูปที่ 10) โดยตลาดส่งออกอันดับหนึ่ง ได้แก่ ญี่ปุ่น ซึ่งเน้นนำเข้าไก่แปรรูปและไก่แช่แข็ง รองลงมา คือ สหภาพยุโรป เน้นนำเข้าไก่แปรรูป ส่วนประเทศคู่แข่งสำคัญของไทย คือ บราซิล ซึ่งเป็นผู้ส่งออกไก่แช่แข็งอันดับหนึ่งของโลก โดยสัดส่วนการส่งออกรายผลิตภัณฑ์ของไทย มีดังนี้

- **ไก่แปรรูป** สัดส่วน 60.3% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่ทั้งหมด ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น (สัดส่วน 52.4% ของปริมาณส่งออกไก่แปรรูปทั้งหมด) สหราชอาณาจักร (24.6%) แคนาดา (7.0%) และเกาหลีใต้ (3.8%)
- **ไก่แช่แข็ง** สัดส่วน 38.8% ตลาดหลัก คือ ญี่ปุ่น (สัดส่วน 40.3% ของปริมาณส่งออกไก่แช่แข็งทั้งหมด) รองลงมา คือ จีน (29.5%) มาเลเซีย (13.3%) และเกาหลีใต้ (3.6%)
- **ไก่แช่เย็น** สัดส่วน 0.9% ตลาดส่งออกหลักเป็นประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมา (สัดส่วน 64.0% ของปริมาณส่งออกไก่แช่เย็นทั้งหมด) ลาว (17.2%) อังกอร์ (14.2%) และกัมพูชา (4.1%)

Figure 10: Thai Exports of Chicken Products (%)

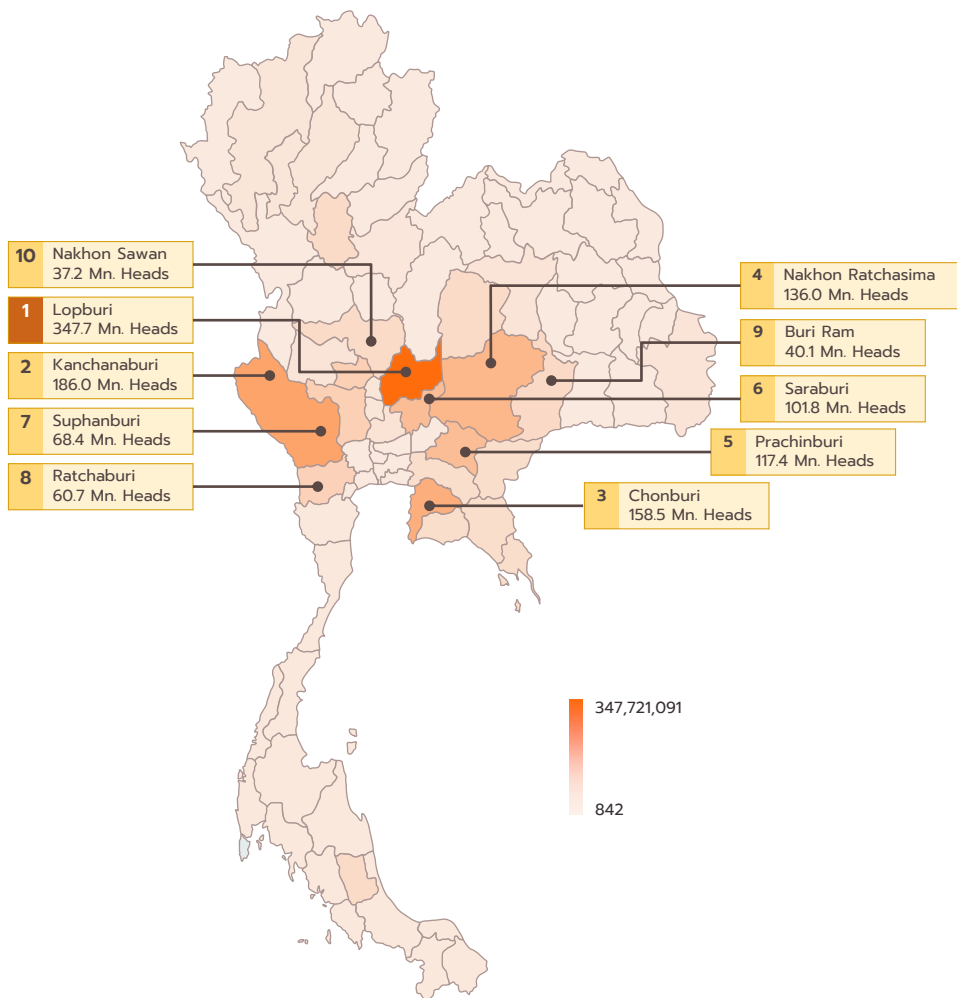

Source : Ministry of Commerce (MOC), Krungsri Research

ผู้ประกอบการรายใหญ่ในอุตสาหกรรมไก่เนื้อของไทยมีปริมาณการผลิตเนื้อไก่รวมกันประมาณ 90% ของผลผลิตเนื้อไก่ในประเทศ ส่วนใหญ่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำจนถึงปลายน้ำแบบครบวงจร ตั้งแต่อาหารสัตว์ ฟาร์มไก่เนื้อ (ทั้งฟาร์มของบริษัทเองและฟาร์มของเกษตรกรภายใต้พันธสัญญากับบริษัท (Contract Farming)) โรงงานฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย ทำให้มีข้อได้เปรียบด้านการบริหารจัดการต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ จึงได้ประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาด ขณะที่ผลผลิตเนื้อไก่ของเกษตรกรรายย่อย (สัดส่วน 10%) เกือบทั้งหมดส่งให้โรงฆ่าและเพื่อบริโภคในประเทศ (รูปที่ 9) สำหรับแหล่งเลี้ยงไก่ส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง (สัดส่วน 71.0% ของปริมาณการผลิตไก่เนื้อทั้งประเทศ)^{9/} ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (14.6%) ภาคเหนือ (8.2%) และภาคใต้ (6.2%) ตามลำดับ หากพิจารณารายจังหวัด พบว่าการเลี้ยงไก่เนื้อในจังหวัดลพบุรีมากที่สุด (19.8% ของผลผลิตไก่เนื้อทั้งประเทศ) รองลงมาคือ กาญจนบุรี (10.6%) ชลบุรี (9.0%) นครราชสีมา (7.7%) และปราจีนบุรี (6.7%) (รูปที่ 11)

ผู้ประกอบการของไทยโดยรวมมีจุดแข็งและความพร้อมด้านทักษะฝีมือแรงงาน เทคโนโลยีการผลิตและกระบวนการแปรรูปที่ทันสมัย รวมทั้งมีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีระบบฟาร์มที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพสามารถควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของโรคระบาดได้ดี นอกจากนี้ การทำความตกลงการค้าเสรี (FTA)^{10/} กับประเทศต่างๆ ยังเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและช่วยขยายตลาดส่งออกให้แก่ผลิตภัณฑ์ไก่ของไทยอีกด้วย

Figure 11: Thailand's Broiler Production 2021

Source: OAE, Krungsri Research

9/ ปริมาณการผลิตไก่เนื้อ หมายถึง จำนวนไก่เนื้อทั้งหมดที่เกษตรกรเลี้ยงและขายในรอบปีการผลิต

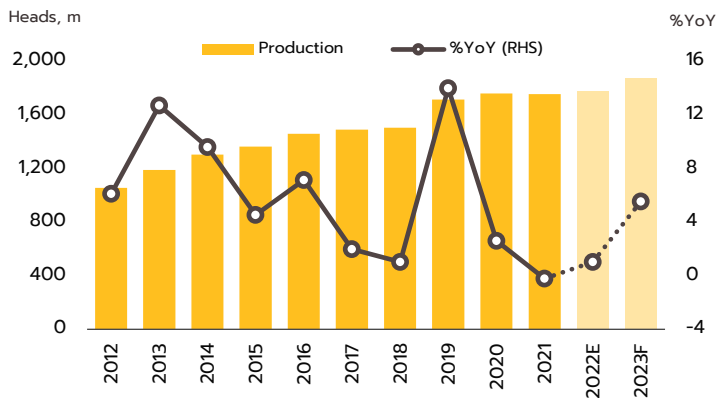
10/ ความตกลงการค้าเสรีของไทยรวม 14 ฉบับ กับ 18 ประเทศ มีประเทศที่ยกเลิกอัตราภาษีนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ทุกรายการจากไทยแล้ว 10 ประเทศ ได้แก่ จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และบรูไน

สถานการณ์ที่ผ่านมา

ปี 2565 ผลผลิตไก่เนื้อของไทยอยู่ที่ 1.8 พันล้านตัว (1.0% หรือเทียบเท่าเนื้อไก่ 2.89 ล้านตัน ^{11/} (+3.3%)) อานิสงค์จากความต้องการที่เพิ่มขึ้น รวมถึงเพื่อถักตุนภายใต้ความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารอีกทั้งภาวะสงครามรัสเซีย-ยูเครน ขณะที่อุปทานในตลาดโลกยังได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไข้หวัดนกในหลายพื้นที่ (รูปที่ 12) **โดยปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่โดยรวมขยายตัว 10.8% อยู่ที่ 1.0 ล้านตัน** แรงขับเคลื่อนหลักมาจากการส่งออกไก่แปรรูป ตามอุปสงค์เพื่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ ญี่ปุ่น และสหราชอาณาจักร ยังคงเพิ่มขึ้น ขณะที่เกาหลีใต้ และจีน ยอมรับมาตรฐานการผลิตของไทย ทั้งนี้ ความต้องการที่เพิ่มขึ้นขณะที่อุปทานยังจำกัด หนุนให้ราคาส่งออกเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **12.4% ส่งผลให้มูลค่าส่งออกโดยรวมอยู่ที่ 4.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (+24.7%)** โดยจำแนกการส่งออกของแต่ละผลิตภัณฑ์ ได้ดังนี้

- **ไก่แปรรูป:** ปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นอยู่ที่ 6.5 แสนตัน (+18.5%) คิดเป็นมูลค่าส่งออก 2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (+24.8%) โดยราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 4,497 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (+5.4%) แรงหนุนจากการขยายตัวของตลาดหลัก ได้แก่
 - 1) **ญี่ปุ่น** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 3.1 แสนตัน (+7.8%) คิดเป็นสัดส่วน 47.6% ของปริมาณการส่งออกไก่แปรรูปจากไทยทั้งหมด อานิสงค์จากข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA กับ AJCEP)^{12/} ประกอบกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในญี่ปุ่นที่นิยมบริโภคอาหารพร้อมทานและ Fast Food เพิ่มขึ้นถึง 20-30%^{13/}
 - 2) **สหราชอาณาจักร** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 1.7 แสนตัน (+26.5%) คิดเป็นสัดส่วน 26.5% เนื่องจากไข้หวัดนกที่ระบาดในยุโรปส่งผลต่ออุปทานไก่ในประเทศ รวมถึงต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบและพลังงาน หนุนการนำเข้าไก่แปรรูปจากไทยซึ่งมีต้นทุนต่ำกว่า^{13/}
 - 3) **เนเธอร์แลนด์** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 0.5 แสนตัน (+45.3%) คิดเป็นสัดส่วน 8.6% เนื่องจากผลผลิตไก่เนื้อในประเทศได้รับความเสียหายจากการระบาดของไข้หวัดนก จึงหันมานำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูปจากไทยเพิ่มขึ้น

Figure 12: Thai Chicken Production

Note : 2020F forecast by Krungsri Research
Source : OAE, Krungsri Research

11/ อัตราแปลงเป็นซากไก่เนื้อฆ่าและอยู่ที่ 1.60 กิโลกรัม/ไก่ 1 ตัว (ที่สูญเสียจากการชำแหละ) (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

12/ JTEPA : Japan-Thailand Economic Partnership Agreement คือ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น
AJCEP : ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership คือ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น

13/ ที่มา : USDA

- **ไก่แซ่แข็ง:** ปริมาณส่งออกคงที่จากปีก่อนหน้าที่ 3.5 แสนตัน (+0.0%) คิดเป็นมูลค่าส่งออก 1,130.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (+25.4%) โดยราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 3,159 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (+23.8%) ตลาดหลักได้แก่
 - 1) **ญี่ปุ่น** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 1.4 แสนตัน (-5.0%) คิดเป็นสัดส่วน 38.4% ของปริมาณส่งออกไก่แซ่แข็งของไทยทั้งหมด โดยปริมาณส่งออกไก่แซ่แข็งที่หดตัวสวนทางกับไก่แปรรูป สะท้อนถึงพฤติกรรมผู้บริโภคที่ระมัดระวังการบริโภคอาหารที่ยังไม่ผ่านความร้อน ในภาวะที่ยังมีความเสี่ยงของการระบาด COVID-19
 - 2) **จีน** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 0.9 แสนตัน (-18.2%) คิดเป็นสัดส่วน 24.1% จากความเข้มงวดในมาตรการความปลอดภัยด้านอาหารของจีน (GACC^{14/}) ในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้โรงงานไก่แซ่แข็งของไทยบางรายถูกระงับการส่งออกชั่วคราว เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยตามข้อบังคับที่ทาง GACC กำหนด
 - 3) **มาเลเซีย** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 0.7 แสนตัน (+54.3%) คิดเป็นสัดส่วน 20.5% ผลจากปริมาณผลผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการ หลังจากที่แรงงานต่างชาตินเดินทางกลับประเทศในช่วง COVID-19 และยังไม่กลับมาเต็มที่ ทำให้ยังมีปัญหาขาดแคลนแรงงานในการผลิต
- **ไก่แซ่เย็น:** ปริมาณส่งออกลดลงอยู่ที่ 5.3 พันตัน (-39.5%) คิดเป็นมูลค่าส่งออก 12.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (-20.9%) โดยราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 2,476 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน (+29.1%) โดยตลาดหลักได้แก่
 - 1) **เมียนมา** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 3.2 พันตัน (-42.4%) คิดเป็นสัดส่วน 61.0% ของการส่งออกไก่แซ่เย็นทั้งหมด ผลจากภาวะกำลังซื้อที่ลดลงจากปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศ รวมทั้งผลจากการปิดด่านระหว่างชายแดนไทย-เมียนมา
 - 2) **ฮ่องกง** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 1.1 พันตัน (-8.6%) คิดเป็นสัดส่วน 21.5% ผลมาจากการเข้มงวดในความปลอดภัยด้านอาหารในช่วง COVID-19
 - 3) **สิงคโปร์** ส่งออกอยู่ที่ 365 ตัน (+2,802.4%) คิดเป็นสัดส่วน 7.0% แรงหนุนมาจากความต้องการเพื่อชดเชยการนำเข้าไก่จากมาเลเซียที่ลดลงจากปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการผลิตในมาเลเซีย

Figure 13: Highly Pathogenic Avian Influenza (HPAI) Outbreak Map in 2022

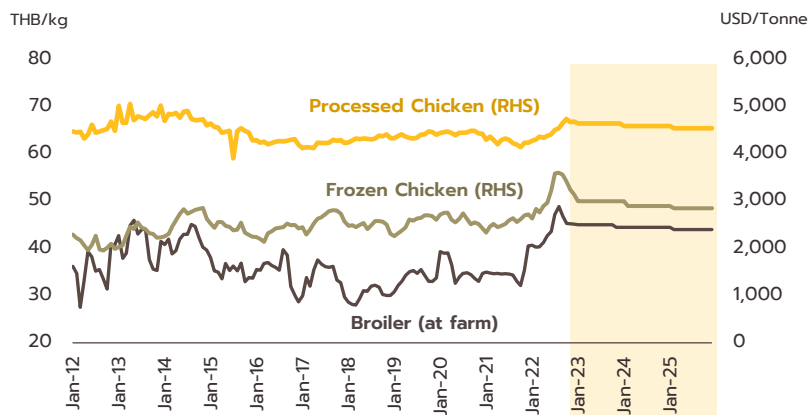

Note: Period from January 2022 - July 2022
 Source: World Animal Health Information Database (WAHIS) Interface, OIE

14/ GACC (General Administration of Customs of People's Republic of China) Us:ภาคธุรกิจกรณีทะเลสาบและสัตว์ปีกไทย ปี 2561 จำนวน 7 โรงงาน ปี 2562 จำนวน 9 โรงงาน และปี 2563 จำนวน 8 โรงงาน และในปี 2564 จำนวนเพิ่มขึ้นจากนโยบายโควิดเป็นศูนย์จึงได้ระงับสินค้าส่งออกจากไทย 9 โรงงาน โดยปัจจุบันได้ปลดล็อกทุกโรงงานแล้ว

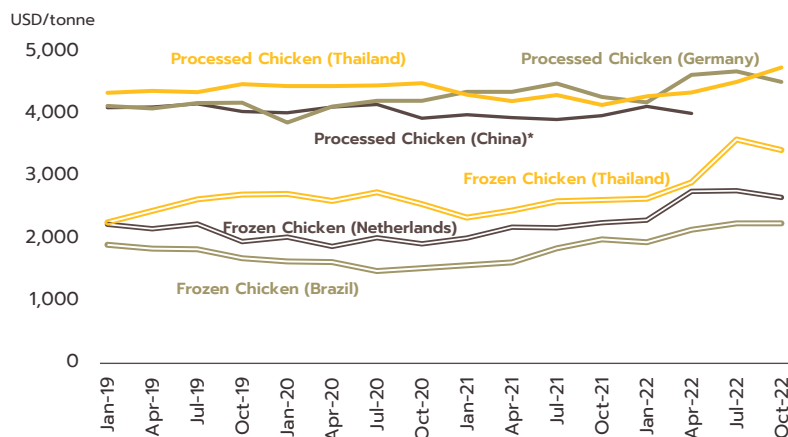
- **ความต้องการในประเทศ:** คาดการณ์ที่ 1.88 ล้านตัน ขยายตัว 0.9% ตามการทยอยฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จากมาตรการผ่อนคลายการควบคุมโรค COVID-19 เอื้อให้ธุรกิจอาหาร และท่องเที่ยวกระเตื้องขึ้น
- **ราคาไก่เนื้อหน้าฟาร์ม:** อยู่ในระดับเฉลี่ยที่ 44.0 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 34.9 บาท/กิโลกรัม ในปี 2564 ผลจากต้นทุนอาหารเลี้ยงสัตว์ พลังงาน และค่าแรงงานที่สูงขึ้น ประกอบกับผลผลิตเนื้อหมูขาดแคลนจากผลกระทบโรคอหิวาห์แอฟริกา ทำให้เนื้อไก่มีความต้องการสูงขึ้น และยังหนุนให้ราคาเนื้อไก่หน้าฟาร์มอยู่ในระดับสูง (รูปที่ 14)
- **ราคาส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่:** ระดับราคาส่งออกในตลาดโลกและของไทยคาดว่าจะปรับสูงขึ้น จากผลของต้นทุนพลังงานอาหารสัตว์และปัญหาเงินเฟ้อ โดยในช่วง 10 เดือนแรกปี 2565 ราคาส่งออกไก่แช่แข็งของผู้ส่งออกหลัก ได้แก่ บราซิล และเนเธอร์แลนด์ โดยเฉลี่ยได้ปรับเพิ่มขึ้น +23.4% YoY และ +21.1% YoY ตามลำดับ เทียบกับราคาส่งออกของไทยที่เพิ่มขึ้น +25.1% YoY ส่วนราคาไก่แปรรูปราคาส่งออกเฉลี่ย 6 เดือน ของ จีน และเยอรมนี ปรับตัวสูงขึ้น 3.5% YoY และ 0.9% YoY เทียบกับราคาส่งออกโดยเฉลี่ยของไทยที่ปรับตัวขึ้น 1.2% YoY (รูปที่ 15)

Figure 14: Domestic Broiler Prices (at farm) and Thai Chicken Export Prices (F.O.B.)

Note : Forecast by Krungsri Research
Source: OAE, MOC, Krungsri Research

Figure 15: Comparison Broiler Prices with Competitors in the World Market

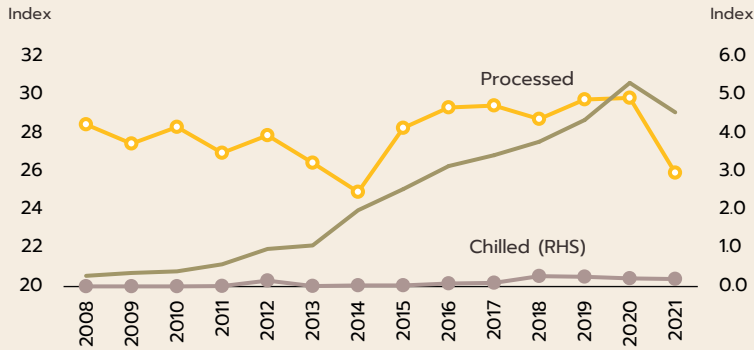
Note : China's Processed chicken export prices are only published until June 2022
Source: MOC, Trademap

Box 1

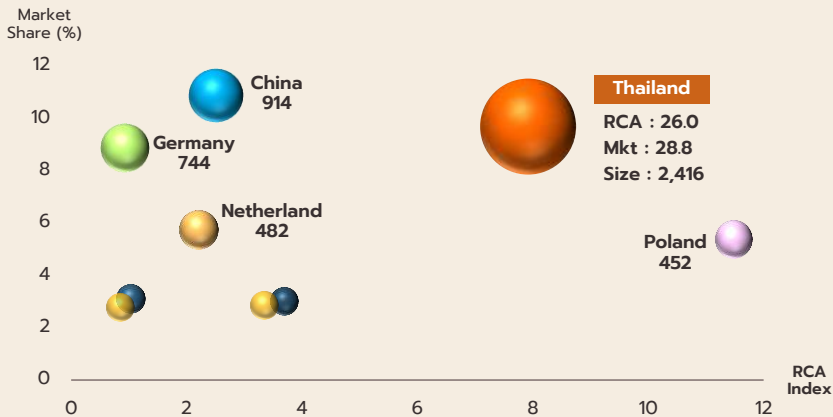
ความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไก่ของไทย

ปี 2564 ค่าดัชนี Revealed Comparative Advantage (RCA) Index ซึ่งชี้ถึงความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ในตลาดโลก สะท้อนว่า**ไทยมีความได้เปรียบประเทศคู่แข่งในการส่งออกไก่แปรรูปและไก่แช่แข็ง** พิจารณาจากค่าดัชนี RCA ที่มากกว่า 1 โดยค่าดัชนี ไก่แปรรูปของไทยอยู่ที่ 26.0 (ปี 2559-2563 เฉลี่ย 29.5) และค่าดัชนี ไก่แช่แข็งอยู่ที่ 4.6 (ปี 2559-2563 เฉลี่ย 4.0) ส่วนค่าดัชนี ไก่แช่เย็นอยู่ที่ 0.2 สะท้อนว่าไทยเสียเปรียบในการส่งออกไก่แช่เย็นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง

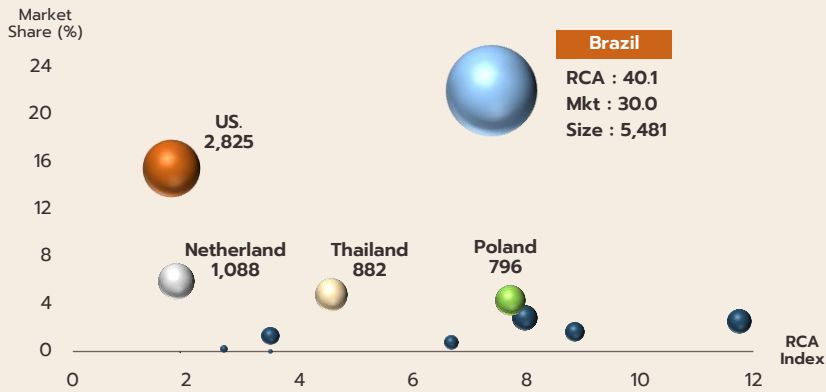
Revealed Comparative Advantage (RCA) Index of Thailand Chicken Exports

Global Competitiveness in Processed Chicken Exports (2021)

Global Competitiveness in Frozen Chicken Exports (2021)

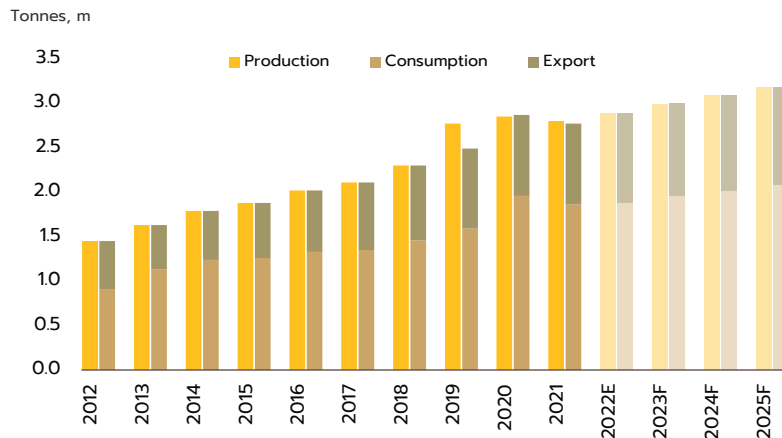
Note : Bubble Size refer to Export Value (Million USD).
Source: Trademap, Krungsri Research

แนวโน้มธุรกิจ

ปี 2566-2568 ปริมาณการผลิตเนื้อไก่ทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.0-5.0% ต่อปี ขณะที่ปริมาณการผลิตไก่แช่เย็น แช่แข็งและแปรรูปของไทยจะขยายตัวเฉลี่ย 2.5-3.5% ต่อปี โดยได้แรงหนุนจากความต้องการทั้งตลาดในประเทศและตลาดส่งออกโดยเฉพาะ 1) ญี่ปุ่น ซึ่งกิจกรรมในภาคธุรกิจมีแนวโน้มกระตือรือร้นขึ้น 2) จีน ซึ่งจะทยอยผ่อนคลายมาตรการเข้มงวดในการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไก่ 3) สหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร ซึ่งมีแนวโน้มที่ไทยจะได้รับโควตาเพิ่ม ผนวกกับ 4) ตลาดใหม่อย่างซาอุดีอาระเบีย ซึ่งรัฐบาลไทยได้เพิ่มความสัมพันธ์ทางการค้า ตลอดจนกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับ (GCC)^{15/} โดยมีรายละเอียดแต่ละผลิตภัณฑ์ดังนี้

- **ผลผลิตไก่เนื้อในประเทศ:** คาดว่าจะอยู่ที่ 1.87-1.99 พันล้านตัว หรือเทียบเท่าเนื้อไก่ 2.99-3.18 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5-3.5% ต่อปี (รูปที่ 16) จากแรงจูงใจด้านราคา ทำให้เกษตรกรเพิ่มปริมาณการผลิต โดยคาดว่า ราคาไก่เนื้อจะยังคงอยู่ในระดับสูงที่ 44.0-45.0 บาท/กิโลกรัม ในภาวะที่อุปสงค์เพื่อความมั่นคงของอาหารยังมีอยู่สูง (รูปที่ 16)
- **ความต้องการในประเทศ:** มีแนวโน้มขยายตัวเฉลี่ย 3.0-4.0% ต่อปี (รูปที่ 16) ตามภาวะเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป หลังการเปิดประเทศเต็มรูปแบบโดยเฉพาะการฟื้นตัวของธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรม และร้านอาหาร

Figure 16: Thai Chicken Industry Forecast

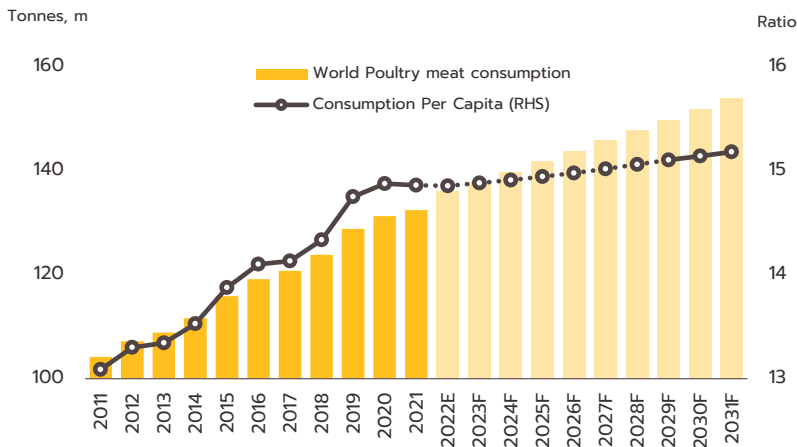

Note : Forecast by Krungsri Research
Source : OAE, Krungsri Research

^{15/} GCC : Gulf Cooperation Council หรือสภาความร่วมมือสำหรับรัฐอาหรับแห่งอ่าวอาหรับระหว่างรัฐบาล การเมือง และเศรษฐกิจ ประกอบด้วยบาห์เรน คูเวต โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

- **ปริมาณส่งออก:** มีแนวโน้มเติบโตเฉลี่ย 2.5-3.5% ต่อปี โดยการเติบโตจะยังอยู่ในอัตราไม่สูงนักในปี 2566 ซึ่งเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มชะลอตัว แต่คาดว่าปริมาณส่งออกจะเร่งตัวขึ้นในปี 2567-2568 (รูปที่ 16) โดยปัจจัยหนุนการเติบโตของการส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่โดยรวมของไทย ได้แก่
 - **ความต้องการบริโภคไก่เนื้อทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1.5%** อยู่ที่ 137-142 ล้านตัน ในปี 2566-2568 จาก 135 ล้านตันในปี 2565 (รูปที่ 17) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากกระแสสุขภาพ^{16/} ที่ทำให้มีความต้องการบริโภคเนื้อไก่เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีไขมันต่ำกว่าเนื้อสัตว์ประเภทสุกรและเนื้อวัว และถือว่าเป็นอาหารตัวเลือกหลักในประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลาง
 - **การแพร่ระบาดเป็นระยะของโรคไข้หวัดนกและโรคคอหอยคอตแอฟริกาในสุกร ทำให้ประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกไก่เนื้อ (อาทิ จีน บราซิล ยุโรป และสหรัฐฯ) ที่ได้รับผลกระทบต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว** โดยโรคคอหอยคอตแอฟริกาในสุกรที่ระบาดในจีนและเวียดนามต้องใช้เวลามากกว่า 3 ปีกว่าที่อุปทานจากผู้ผลิตจะเท่ากับระดับก่อนการแพร่ระบาด ขณะที่กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ไก่ของไทยได้มาตรฐานตามหลักสากล และปราศจากเชื้อปนเปื้อนทั้งโรคระบาดจากคน (COVID-19) และสัตว์ (อาทิ HPAI) จึงได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าไก่จากไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
 - **ความตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่ทั้งบรรลุข้อตกลงแล้วและยังอยู่ระหว่างเจรจา (อาทิ ตุรเคีย ปากีสถาน ศรีลังกา) ซึ่งเอื้อให้ไทยมีความได้เปรียบและมีศักยภาพการแข่งขันเพิ่มขึ้น** นอกจากนี้ การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเศรษฐกิจและการค้า (JETCO) ในช่วงเดือนมิถุนายน 2564 เพื่อเตรียมเปิดเจรจา FTA ให้ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่ไปยังสหราชอาณาจักรได้มากขึ้น นอกเหนือจากที่ไทยได้รับโควตาเพิ่มในการส่งออกไปยังยุโรปหลังจาก Brexit^{17/} โดยรวม 315,541 ตัน/ปี จากเดิมที่เคยได้รับ 268,743 ตัน/ปี ในช่วงก่อน Brexit ยังเอื้อให้การส่งออกผลิตภัณฑ์ไก่ของไทยไปยุโรปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
 - **โอกาสใหม่ทั้งในเอเชียและตะวันออกกลาง** อาทิ (1) ซาอุดีอาระเบีย ซึ่งยอมรับในมาตรฐานฮาลาลสำหรับโรงงานผลิตในไทยมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดไก่แช่แข็ง (2) จีน ได้รับรองการประเมินโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ปีกและผลพลอยได้ไก่แช่แข็งในไทยทั้งหมด 9 แห่ง หลังจากถูกระงับส่งออกตั้งแต่ มิถุนายน 2564 และ (3) เกาหลีใต้ อนุญาตให้นำเข้าสินค้าสัตว์ปีกจากไทยเพิ่มขึ้นจำนวน 7 แห่ง

Figure 17: Projected Consumption of Poultry Meat

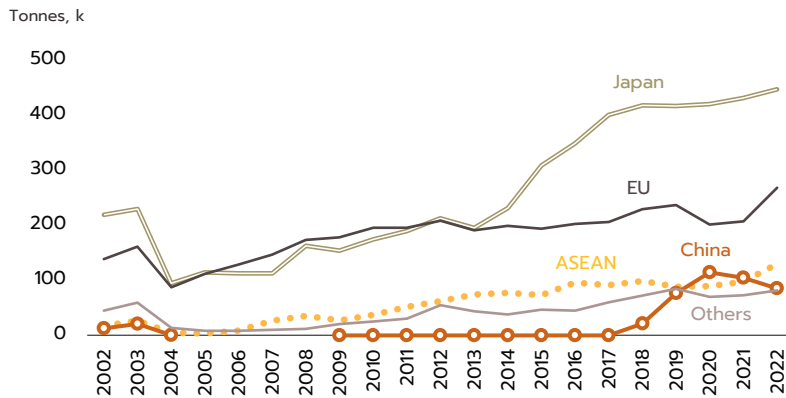

Source: OECD-FAO Agricultural Outlook 2022-2031, Krungsri Research

16/ สถาบันวิจัยแห่งชาติ สหรัฐอเมริกาพบว่าผู้บริโภคเนื้อไก่จะหันมาใส่ใจสุขภาพแข็งแรงและอายุยืนกว่าเนื้อสัตว์ประเภทอื่น และลดความเสี่ยงในการเป็นมะเร็งและโรคหัวใจ เนื่องจากเนื้อไก่มีคอเลสเตอรอลและไขมันอิ่มตัวน้อยกว่าเนื้อหมูและเนื้อวัว

17/ ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

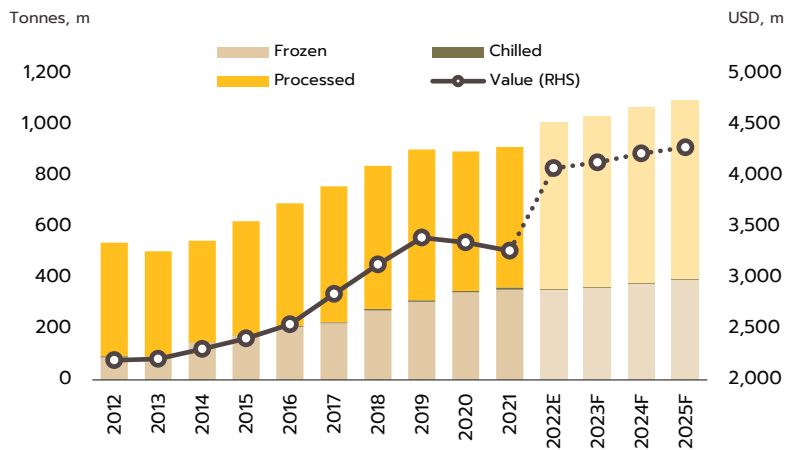
Figure 18: Thailand Export Destinations

Source: MOC, Krungsri Research

ปัจจัยสนับสนุนข้างต้นน่าจะเอื้อให้การส่งออกผลิตภัณฑ์ในทุกประเภทของไทยขยายตัวได้ในระยะ 3 ปีข้างหน้า โดยไก่แปรรูปจะยังเป็นผลิตภัณฑ์หลักที่เติบโตต่อเนื่อง จากความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดส่งออก โดยเฉพาะตลาดยุโรป ส่วนไก่แช่แข็งจะได้านิสงค์จากตลาดจีนที่มีแนวโน้มฟื้นตัวหลังจากการทยอยผ่อนคลายมาตรการเข้มงวดในการควบคุม COVID-19 และตลาดซาอุดีอาระเบียที่น่าจะนำเข้าไก่แช่แข็งจากไทยมากขึ้น ขณะที่ไก่แช่เย็นจะกลับมาเติบโตได้ตามภาวะกำลังซื้อของประเทศเพื่อนบ้านที่ทยอยฟื้นตัว วิทยาลัยธุรกิจจึงคาดว่า **ในช่วงปี 2566-2568 ปริมาณส่งออกไก่แปรรูปคาดว่าจะขยายตัวได้โดยเฉลี่ย 1.5-3.0% ต่อปี ส่วนไก่แช่เย็นและไก่แช่แข็งคาดว่าจะขยายตัวได้โดยเฉลี่ย 2.0-4.0% ต่อปี** (รูปที่ 19)

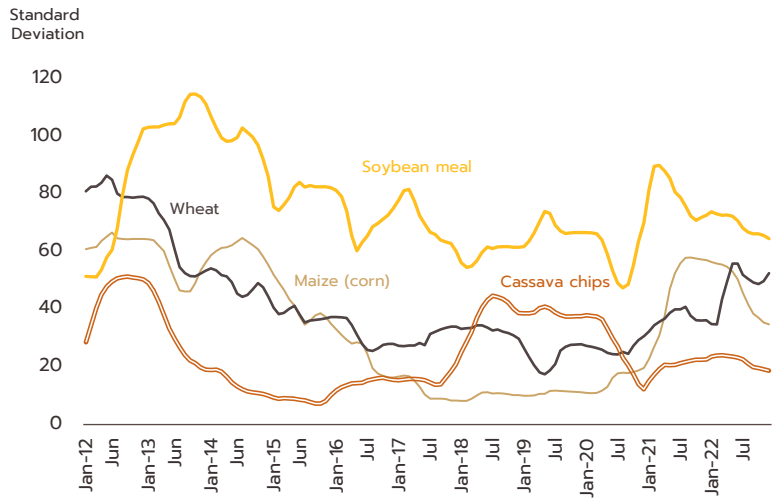
Figure 19: Thailand Chicken Product Exports Forecast

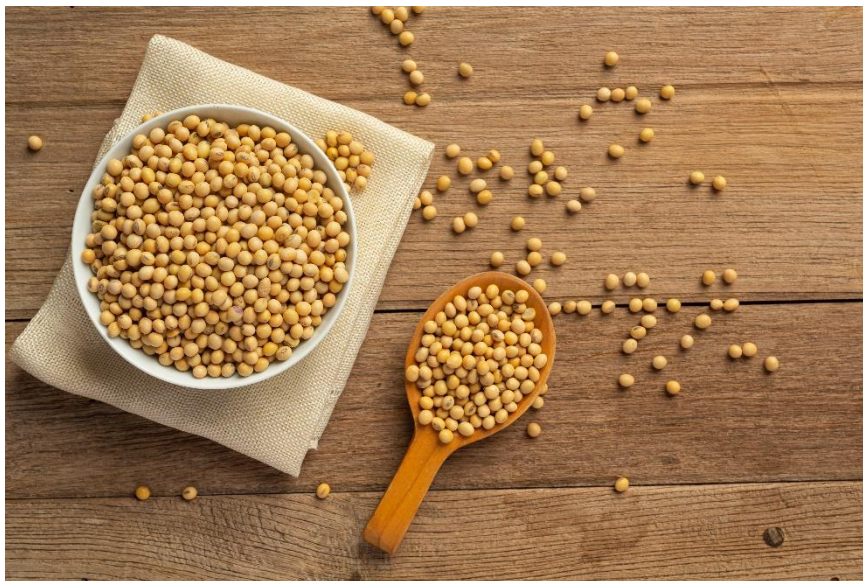
Note : Forecast by Krungsri Research
Source: MOC, Krungsri Research

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการอาจมีความเสี่ยงจากต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ตามราคาวัตถุดิบ ทั้งกากถั่วเหลือง และข้าวโพด^{18/} (รูปที่ 20) ที่ใช้ทำอาหารสัตว์ยังมีแนวโน้มไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้จำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ^{19/} ซึ่งอาจลดทอนความสามารถในการแข่งขันของไทย เมื่อเทียบกับคู่แข่งที่ยังคงมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าไทย อาทิ บราซิล และสหรัฐฯ^{20/} จากการมีแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ในประเทศที่เพียงพอ

Figure 20: Fluctuation of Global Animal Feed Price

Source: World Bank, Thaifeedmill, Krungsri Research

18/ ต้นทุนการเลี้ยงไก่เนื้อส่วนใหญ่มากกว่า 72% เป็นค่าอาหาร รองลงมาเป็นค่าลูกไก่ 19% ที่เหลือเป็นค่าบริหารจัดการ และอื่นๆ (ที่มา : สถาบันสุวรรณจากกสิกิจเพื่อการรับคว้าและพัฒนาศาสตร์และผลิตภัณฑ์สัตว์)
 19/ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 12 พ.ค. 2565 แก้ไขอัตราจากรายเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ 20% ในโควตา 6 แสนตัน และนอกโควตาที่ 73%
 20/ สัดส่วนการบริโภคภายในประเทศต่อการผลิต ของ บราซิล (62.9%), สหรัฐฯ (82.8%), ไทย (133.9%) (ที่มา : USDA)

วิจัยกรุงศรี

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิษณุชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

จุไรลักษณ์ พลศรี

เศรษฐกรอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

กรรสิน กลั่นถนน

เศรษฐกร

ศุภสิน อธิพัทธ์วงศ์

เศรษฐกร

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกลี

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณัฐณิชา รัตนธรรมวัฒน์

นักวิเคราะห์อาวุโส

สทิติย์ แดงสัถย์

นักวิเคราะห์อาวุโส

ชินกฤต อัมพรวรรณวัต

นักวิเคราะห์

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

รณณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

วงศกร แก้วอุตัง

เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกลี

ผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

นเรนท ภัทรนาลัย

นักวิเคราะห์อาวุโส (Digital)

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะบุษ สดางค์ภักดี

นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

นรินทร์ ต้นไฟบุลย์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

เกียรติ เกียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

พุทธชาติ ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลั่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ชัยวัช ไชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

วรรณษา ยงพิศาลภพ

นักวิเคราะห์ (Automobile, Food & Beverages, Electronics & Electrical Appliances)

ศุภกร ทรบุญไทรเทศ

นักวิเคราะห์ (Agriculture)